

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគ

INVESTORS AND INVESTING BULLETIN

ប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០

នាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ

ចេញផ្សាយលេខទី១

សេចក្តីថ្លែងការណ៍

រាជរដ្ឋាភិបាលក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ ដែលមានគោលដៅសម្រេចឱ្យបាននូវប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារ ហើយមានលក្ខណៈពិពិធភាព ភាពរឹងមាំ និងបរិយាប័ន្ន ដែលផ្តល់លទ្ធភាពទូលំទូលាយ ក្នុងការបំពេញតម្រូវការសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងប្រសិទ្ធភាព កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ បង្កើនចំណូលរបស់ប្រជាជន ព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងតំបន់។ ដើម្បីចូលរួមសម្រេចឱ្យបាននូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០១៦-២០២៥ ក្រោមការដឹកនាំនិងការចង្អុលបង្ហាញដោយផ្ទាល់អំពីសំណាក់ ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងជាប្រធានគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (គ.ម.ក.) គ.ម.ក. ដែលជានិយ័តករមូលបត្រតែមួយគត់នៅកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវកម្មវិធី និងគោលនយោបាយបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងដល់វិនិយោគិន និងសាធារណជន តាមរយៈការរៀបចំព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិននិងការវិនិយោគព្រឹត្តិបត្រទិន្នន័យ ជួញដូរមូលបត្រ ពុទ្ធិមូលបត្រ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងការរៀបចំសិក្ខាសាលានានាដោយសហការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាតិ និងអន្តរជាតិ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា វិនិយោគិន សាធារណជន ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ អ្នកវិភាគ និងតួអង្គពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនឹងយកព្រឹត្តិបត្រនេះទៅប្រើប្រាស់ ប្តូរភាគប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ និងមានក្រមសីលធម៌ជៀសវាងការបកស្រាយខុសពីខ្លឹមសារពិត ដែលអាចនាំឱ្យសាធារណជនមានការភ័ន្តច្រឡំ និងអាចធ្វើឱ្យមានការខាតបង់ផលប្រយោជន៍របស់វិនិយោគិន។

ជាចុងក្រោយ ខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរជ័យ សិរីសួស្តីជូនដល់ សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងប្រិយមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ សូមប្រកបតែសេចក្តីសុខ ទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច និងជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

ថ្ងៃទី ០២ ខែ កើត ខែ ជេស្ឋ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០២០

ស៊ី សុបាតិ

មាតិកា

អារម្ភកថា..... i

បញ្ជីរូបភាព..... iii

បញ្ជីត្រួតពិនិត្យ..... iv

បញ្ជីតារាង..... v

សេចក្តីផ្តើម..... ១

ជំពូក១ ទីផ្សារមូលបត្រ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រ..... ២

    ១.១. ទីផ្សារមូលបត្រ..... ២

    ១.២. ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ២

    ១.៣. ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា..... ៣

    ១.៤. អត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះវិនិយោគិន..... ៣

    ១.៥. អត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ..... ៤

    ១.៦. អត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះសេដ្ឋកិច្ចជាតិ..... ៥

ជំពូក២ ការត្រួតពិនិត្យនិងការវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ..... ៧

    ២.១. លក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបំពេញដើម្បីវិនិយោគក្នុងវិស័យមូលបត្រ..... ៧

    ២.២. បទប្បញ្ញត្តិដែលវិនិយោគិនត្រូវយល់ដឹង ក្នុងការវិនិយោគមូលបត្រ..... ១១

ជំពូក៣ ស្ថិតិវិនិយោគិននិងទិន្នន័យសង្ខេបនៃការជួញដូរ..... ១២

    ៣.១. ស្ថិតិវិនិយោគិន..... ១២

        ៣.១.១. ចំនួនវិនិយោគិនចាប់ពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០..... ១២

        ៣.១.២. ចំនួនគណនីជួញដូរ..... ១៦

        ៣.១.៣. វិនិយោគិនដែលមានសកម្មភាពវិនិយោគក្នុងទីផ្សារប្រចាំត្រីមាសទី១ឆ្នាំ២០២០..... ១៦

    ៣.២. ទិន្នន័យសង្ខេបនៃការជួញដូរប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០..... ១៧

        ៣.២.១. សន្ទស្សន៍ ផ.ម.ក..... ១៨

ជំពូក៤ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន..... ១៩

បញ្ជីមាតិកា

រូបភាព ១ ផលិតផលក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ.....	២
រូបភាព ២ ទីផ្សារដំបូង.....	៩
រូបភាព ៣ ទីផ្សារបន្ត.....	១០
រូបភាព ៤ កម្រងសម្រង់បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធវិស័យមូលបត្រ.....	១១

បញ្ជីក្រាហ្វិច

ក្រាហ្វិច ១ ចំនួនវិនិយោគិនសរុប (២០១២ ដល់ ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០) ១២

ក្រាហ្វិច ២ វិនិយោគិន រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ ១៣

ក្រាហ្វិច ៣ វិនិយោគិនសរុបជារូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ១៣

ក្រាហ្វិច ៤ វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ និងសញ្ជាតិបរទេសទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ..... ១៤

ក្រាហ្វិច ៥ វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ និងសញ្ជាតិបរទេស..... ១៤

ក្រាហ្វិច ៦ ចំនួនវិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គលតាមសញ្ជាតិ ១៥

ក្រាហ្វិច ៧ ចំនួនវិនិយោគិនជានីតិបុគ្គលតាមសញ្ជាតិ ១៥

ក្រាហ្វិច ៨ វិនិយោគិន តាមភេទ ប្រុស និងស្រី..... ១៥

ក្រាហ្វិច៩ គណនីជួញដូរក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ..... ១៦

ក្រាហ្វិច ១០ ទំហំជួញដូររបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ(គិតជាភាគរយ) ១៨

ក្រាហ្វិច ១១ សន្ទស្សន៍ ផ.ម.ក. និងទំហំជួញដូរសរុប ១៨

បញ្ជីតារាង

តារាង ១ បញ្ជីឈ្មោះក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណ ពី គ.ម.ក.	០៨
តារាង ២ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា.....	១៧

សេចក្តីផ្តើម

ទីផ្សារមូលបត្រ គឺជាតួអង្គសំខាន់មួយដែលបានចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន ទីផ្សារមូលបត្រនៅកម្ពុជាកាន់តែមានភាពសកម្ម និងរីកចំរើន ដោយសារមានក្រុមហ៊ុន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ ធនាគារពាណិជ្ជ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើន បានទទួលការអនុញ្ញាតពី គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (គ.ម.ក.) ដើម្បីធ្វើការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ និងចុះបញ្ជីជួញដូរមូលបត្រ។ បន្ថែមពីនេះក៏មានក្រុមហ៊ុនជាច្រើនផ្សេងៗទៀត បានសម្តែងឆន្ទៈក្នុងការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រនេះផងដែរ។ តួអង្គសំខាន់មួយទៀតគឺវិនិយោគិន គិតត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ នេះ វិនិយោគិន (សញ្ជាតិខ្មែរ និងសញ្ជាតិបរទេស, រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល) មានជាងពីរម៉ឺនវិនិយោគិនដែលបានទទួលលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី គ.ម.ក.។ ដោយសម្លឹងឃើញពីសក្តានុពលនេះ គ.ម.ក. បានរៀបចំជាព្រឹត្តិបត្រស្តីពី “វិនិយោគិន និងការវិនិយោគ” និងបោះពុម្ពផ្សាយដើម្បីចែកជូនវិនិយោគិនក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ គ្រឹះស្ថានអប់រំ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងគោលដៅចូលរួមចំណែកផ្តល់នូវចំណេះដឹងបន្ថែមទៀតនៃវិស័យមូលបត្រ។

ព្រឹត្តិបត្រនេះត្រូវបានរៀបរៀងឡើងនៅរៀងរាល់មួយត្រីមាសម្តងជាភាសាខ្មែរ ដោយអនុលោមតាមឧត្តមានុវត្តជាតិ និងបរិការណ៍ជាក់ស្តែងនៃវិស័យមូលបត្រនៅកម្ពុជា ដែលមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើ៖ ១) ទីផ្សារមូលបត្រ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រ, ២) ការត្រៀមខ្លួនរបស់វិនិយោគិនក្នុងការវិនិយោគលើវិស័យមូលបត្រ, ៣) ស្ថិតិវិនិយោគិន និងទិន្នន័យសង្ខេបនៃការជួញដូរ, និង ៤) សេចក្តីសន្និដ្ឋាន។

ជំពូក្ស ទី១ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទិដ្ឋភាពទូទៅ

១.១. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៅកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើងស្របតាមទិសដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុស៊ីជម្រៅនិងគាំទ្រដល់ដំណើរសេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រកបដោយចីរភាព។ ជាការពិតណាស់ទិដ្ឋភាពទូទៅ គឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃទិដ្ឋភាពហិរញ្ញវត្ថុដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

តើអ្វីជាទិដ្ឋភាពទូទៅ?

ទិដ្ឋភាពទូទៅ សំដៅដល់ទិដ្ឋភាព ឬទឹកនៃធុញដូរមូលបត្រ ឬប្រព័ន្ធដែលផ្តល់មធ្យោបាយនៃការធ្វើសំណើរលក់ផ្ទេរ ឬស៊ីការទិញ-លក់មូលបត្រ។

១.២. ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុក្នុងទិដ្ឋភាពទូទៅ

ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចជួញដូរនៅលើទិដ្ឋភាពទូទៅមានច្រើនប្រភេទ អាស្រ័យទៅលើបរិបទនៃទិដ្ឋភាពទូទៅរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ដែលផលិតផលទាំងនោះមានដូចជា៖

- ១. មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ (Equity Securities)
- ២. មូលបត្របំណុល (Debt Securities)
- ៣. ឧបករណ៍និស្សន្ទ ឬឧបករណ៍ដេរីវេទីវ (Derivative Instrument)
- ៤. គម្រោងវិនិយោគរួម (Collective Investment Schemes) ជាដើម។

Stock

Bond

Commodities

Currencies

Interest Rate

Market Index

រូបភាព ១ ផលិតផលក្នុងទិដ្ឋភាពទូទៅ

១.៣. ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន មានទីផ្សារមូលបត្រចំនួន ០១ (មួយ) គឺក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលហៅកាត់ថា ជ.ម.ក.។ គិតត្រឹមដំណាច់ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ជ.ម.ក. មានក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប ចំនួន ៨ ក្រុមហ៊ុន ដែលមានក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិចំនួន៥ក្រុមហ៊ុន និងមូលបត្រ បំណុលមានចំនួន៣ក្រុមហ៊ុន។

១.៣.១. មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ (Equity Securities) ÷ គឺជាមូលបត្រដែលបានបោះផ្សាយដោយ ក្រុមហ៊ុនសាធារណៈដើម្បីកៀរគរមូលនិធិពីសាធារណជន ដែលរួមបញ្ចូលទាំងភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលតំណាងឱ្យភាពជាម្ចាស់របស់វិនិយោគិននៅក្នុងក្រុមហ៊ុននោះ។ ភាគហ៊ុនមានពីរប្រភេទ គឺ**ភាគហ៊ុន ធម្មតា និងភាគហ៊ុនបុរិមា**។

១.៣.២. មូលបត្របំណុល (Bond) ÷ ដែលអាចហៅម្យ៉ាងទៀតថា សញ្ញាបណ្ណ គឺជាប្រភេទ មូលបត្របំណុល ដែលតំណាងឱ្យកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់រវាងបុគ្គលបោះផ្សាយមូលបត្របំណុល (រួមមាន សាធារណៈ សហគ្រាសរដ្ឋ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល) និងវិនិយោគិន (ម្ចាស់មូលបត្របំណុល)។

១.៤. អត្ថប្រយោជន៍ទីផ្សារមូលបត្រចំពោះវិនិយោគិន

មានមតិមួយចំនួនលើកឡើងថា ការជួញដូរមូលបត្រប្រៀបបានទៅនឹងការលេងល្បែងស៊ីសង។ ប៉ុន្តែបើយើងវិភាគឱ្យបានច្បាស់ ការវិនិយោគ និងការលេងល្បែងមានលក្ខណៈខុសគ្នាទាំងស្រុង។ ការ លេងល្បែងពឹងលើព្រេងសំណាងដែលគ្មានអ្វីមកបញ្ជាក់ថាឈ្នះនោះទេ។ ដោយឡែកការវិនិយោគនៅ លើវិស័យមូលបត្រគឺអាស្រ័យទៅលើការរកស៊ីរបស់ក្រុមហ៊ុន ហើយមុនពេលជ្រើសរើសទិញមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនណាមួយគឺគេបានមើលពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងសកម្មភាពក្រុមហ៊ុនរួចហើយ។ វិនិយោគិន អាចទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនពីការជួញដូរមូលបត្រនៅទីផ្សារមូលបត្រដូចជា ÷

ក. ទទួលបានភាគលាភ (ប្រាក់ចំណូលអកម្ម) ÷ នៅពេលក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយទទួលបានជោគ ជ័យក្នុងការវិនិយោគ ម្ចាស់កាន់កាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិនឹងទទួលបាននូវចំណែកភាគលាភទៅតាមសមាមាត្រ នៃសិទ្ធិដែលខ្លួនមាននៅក្នុងក្រុមហ៊ុន និងទទួលបានការប្រាក់ថេរទោះបីក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយទទួលបាន ផលចំណេញ ឬខាតបង់ក៏ដោយចំពោះម្ចាស់ ឬអ្នកកាន់កាប់មូលបត្របំណុល។

ខ. ប្រាក់ចំណេញពីការទិញ-លក់មូលបត្រ (ចំណេញមូលធន) ÷ វិនិយោគិននឹងទទួលបានផល ចំណេញផ្នែកមូលធននៅពេលដែលតម្លៃមូលបត្ររបស់ខ្លួនឡើងថ្លៃក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការវិនិយោគជាមួយភាគហ៊ុនច្រើនក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗគ្នា នឹងជួយបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់វិនិយោគិន តាម រយៈពេលកំណើនពីវិស័យផ្សេងៗក្នុងសេដ្ឋកិច្ច បើទោះបីជាថ្លៃភាគហ៊ុនខ្លះដែលវិនិយោគិនបានធ្លាក់ ថ្លៃក៏ដោយ។

គ. ការធ្វើពិពិធកម្មការវិនិយោគ (Diversification) ÷ វិនិយោគិនតែងមានការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់សន្សំច្បាស់លាស់ ដោយតែងតែលៃបំរុងទុកពី ១៥% ទៅ ២០% ដើម្បីវិនិយោគលើមូលបត្រផ្សេងៗ និងការវិនិយោគសរុប។ សម្រាប់វិនិយោគិនដែលដាក់ប្រាក់វិនិយោគច្រើនប្រភេទផ្សេងៗគ្នា ការវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍សំខាន់មួយគឺពិពិធកម្ម។ ការវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ថ្លៃប្រែប្រួលដោយមិនជាប់ទាក់ទងជាមួយការវិនិយោគផ្សេងៗទៀតដូចជាអចលនទ្រព្យនោះទេ។ ការវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រអាចជួយកាត់បន្ថយការខាតបង់បានខ្លះក្នុងករណីវិនិយោគិនមានការខាតបង់ជាមួយការវិនិយោគផ្សេងទៀត។

ឃ. ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ÷ ការទិញភាគហ៊ុនគឺមានន័យថា លោកអ្នកទទួលយកចំណែកនៃភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិពីក្រុមហ៊ុនដែលបានលក់ភាគហ៊ុន ហើយលោកអ្នកក៏មានសិទ្ធិទទួលបាននូវចំណែកនៃប្រាក់ចំណេញដែលក្រុមហ៊ុនទទួលបានផងដែរ។ ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងមានសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំសម្រេចចិត្តក្នុងអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនតាមសមាមាត្រនៃភាគហ៊ុនដែលខ្លួនកាន់កាប់។

១.៥. អត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះក្រុមហ៊ុនបោះឆ្នោត

ក. ទទួលបានប្រភពហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលវែង ÷ ការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រជាសាធារណៈផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យក្រុមហ៊ុនបោះឆ្នោតយល់កម្រិតទទួលបាននូវប្រភពហិរញ្ញប្បទានថ្មីមួយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុននេះ អាចប្រមូលបានមូលធនពីអ្នកវិនិយោគសាធារណៈសម្រាប់ពង្រីកការវិនិយោគ។ បន្ថែមពីនេះទៀត នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនបានបោះឆ្នោតយល់កម្រិតមូលបត្រ និងចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ ក្រុមហ៊ុននឹងទទួលបាននូវកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ និងការគាំទ្រពីច្បាប់ ដែលក្រុមហ៊ុនអាចពង្រឹងអំណាចក្នុងការចរចាជាមួយធនាគារពីលទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានឥណទាន រួមចំណែកក្នុងការអនុវត្តផែនការអាជីវកម្មរយៈពេលវែងរបស់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។

ខ. ទទួលបានការលើកទឹកចិត្តពន្ធ ÷ ក្រុមហ៊ុនទាំងអស់ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពី គ.ម.ក. បោះឆ្នោតយល់កម្រិតមូលបត្រជាសាធារណៈ និងចុះបញ្ជីលក់នៅ គ.ម.ក. នឹងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ។ ក្រុមហ៊ុនបោះឆ្នោតយល់កម្រិតមូលបត្រ ទទួលបាននូវការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ ដោយបន្ថយពន្ធលើប្រាក់ចំណេញចំនួន ៥០ (ហាសិប) ភាគរយ ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំដំបូង ហើយការលើកទឹកចិត្តនេះ នឹងត្រូវផ្តល់ជូនចំពោះការចុះបញ្ជីមុនខែមករា ឆ្នាំ២០២១។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះផងដែរ ក្រុមហ៊ុនក៏ទទួលបានការលើកលែងទាំងស្រុង ចំពោះបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ សម្រាប់រយៈពេល១០ឆ្នាំសារពើពន្ធកន្លងទៅដែលបានរកឃើញដោយស្នងការសវនកម្មឯករាជ្យ ក្រោយការធ្វើសវនកម្មពេញលេញរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ បន្ថែមលើនេះទៀតប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ១ (មួយ) ភាគរយ ប្រចាំខែត្រូវបានព្យួរជាបណ្តោះអាសន្នរយៈពេល៣ឆ្នាំ។

គ. ទទួលបាននិរន្តរភាពអាជីវកម្ម ជាមួយនឹងអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងដែលរឹងមាំជាងមុន៖ នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនបានក្លាយជាក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី ពួកគេនឹងអាចធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម តាមរយៈការរៀបចំឱ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ដែលនឹងមានតួនាទីពិនិត្យលើការបំពេញមុខងាររបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ក្រុមហ៊ុន។ បន្ថែមលើនេះទៀត ម្ចាស់អាជីវកម្មអាចពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលអាចកាត់បន្ថយការអនុវត្តការងារមិនត្រឹមត្រូវ ឬការតែបន្តផ្សេងៗក្នុងដំណើរការអាជីវកម្មប្រចាំថ្ងៃ។ ជាលទ្ធផលអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងនឹងជួយដល់សហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យមឱ្យមានការរីកចម្រើនប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ការទទួលបានយកការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម នឹងអាចជួយដល់ការត្រៀមខ្លួនរបស់សហគ្រាសខ្នាតតូចនិងមធ្យមក្នុងការប្រកួតប្រជែងជាមួយគ្រូប្រកួតប្រជែងក្នុងតំបន់អាស៊ាន។

ឃ. ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងសក្តានុពលរបស់ក្រុមហ៊ុន៖ ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីមួយជាទូទៅទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់វិនិយោគិនទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស តាមរយៈប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងសាធារណជន រីឯប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម ឬប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ តែងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈកាសែត ទូរទស្សន៍ និងគេហទំព័រផ្សេងៗ ព្រមទាំងត្រូវបានលើកឡើងទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសផងដែរ។ ប្រការនេះ អាចជួយកែលម្អនូវរូបភាព និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលអាចឱ្យសាធារណជនស្គាល់កាន់តែច្រើនអំពីផលិតផលនិងសេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន។ តាមរយៈនេះក្រុមហ៊ុនក៏អាចពង្រឹងនូវឧត្តមានភាពការប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្លួនចំពោះដៃគូប្រកួតប្រជែង ដែលមិនមែនជាក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនៅក្នុងបរិបទនៃសេដ្ឋកិច្ចសកលភ្ជាប់នឹងយុទ្ធសាស្ត្រដែលពោរពេញដោយការប្រកួតប្រជែងនេះ។

១.៦. អត្ថប្រយោជន៍នៃទិដ្ឋភាពមូលបត្រចំពោះសេដ្ឋកិច្ចជាតិ

ទិដ្ឋភាពមូលបត្រជាឧបករណ៍វាស់ស្ទង់សេដ្ឋកិច្ច មានន័យថា ទិដ្ឋភាពមូលបត្រ ត្រូវបានគេចាត់ទុកជាជីពចរនៃសេដ្ឋកិច្ច ឬជាកញ្ចក់ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេស ត្បិតទិដ្ឋភាពមូលបត្រជាសូចនាករសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ ដែលជាជំនួយសម្រាប់វិនិយោគិន ក្នុងការរៀបចំនិងសម្រេចចិត្តវិនិយោគឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ហើយទិដ្ឋភាពមូលបត្រក៏អាចជួយពង្រីកចំណេះដឹងរបស់ប្រជាជន អំពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសផងដែរ។ បន្ថែមពីនេះទិដ្ឋភាពមូលបត្រ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសមួយដោយវាអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម សហគ្រាសសាធារណៈ និងរាជរដ្ឋាភិបាល អាចប្រមូលទុនដោយផ្ទាល់ពីសាធារណជន មកប្រើប្រាស់ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្ម ឬអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាដើម។ ម៉្យាងវិញទៀត អ្នកដែលមានប្រាក់សល់ពីការចំណាយ មានជម្រើសក្នុងការធ្វើពិពិធកម្មសំណុំវិនិយោគរបស់ខ្លួន ឬធ្វើការសន្សំ (ជាមួយមូលបត្រដែលមានហានិភ័យទាប) នៅក្នុងទិដ្ឋភាពមូលបត្រ។ នៅពេល

ដែលសាច់ប្រាក់ហូរពីអ្នកមាន ឬអ្នកដែលមានសាច់ប្រាក់លើសតម្រូវការ ទៅអ្នកដែលត្រូវការ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ពេលនោះសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដូចជា ផលិតកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម នឹងរីកលូតលាស់ទៅតាមនោះដែរ ព្រមទាំងបង្កើតឱ្យមានឱកាសការងារតាមរយៈការវិនិយោគបន្ថែម និងបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិសម្រាប់ប្រជាជនទូទៅ។ បន្ថែមពីនេះទៀត ការកើនឡើងនៃទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា អាចធ្វើឱ្យមានការទាក់ទាញវិនិយោគិនមកប្រទេសកម្ពុជា ពីព្រោះថាក្រុមហ៊ុនបរទេសធំៗ ដែលមានបំណងមកវិនិយោគនៅកម្ពុជា អាចបោះផ្សាយលក់មូលបត្រនៅទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា និងវិនិយោគនៅកម្ពុជាតែម្តង។ នៅពេលមានទីផ្សារនេះអាចជួយជំរុញឱ្យក្រុមហ៊ុនត្រូវប្រកាន់ភ្ជាប់នូវអភិបាលកិច្ចល្អ តម្លាភាពដោយផ្តល់នូវទំនុកចិត្តដល់សាធារណជន ដែលករណីនេះបង្កើតបានបរិយាកាសប្រកួតប្រជែង រវាងក្រុមហ៊ុនដែលមានអភិបាលកិច្ចល្អ មានតម្លាភាព និងក្រុមហ៊ុនដែលមិនមានអភិបាលកិច្ចល្អ និងគ្មានតម្លាភាព។ ដូច្នេះទីផ្សារមូលបត្រ មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ជួយជំរុញឱ្យប្រភពមូលធនក្នុងស្រុកមានចលនាសរសើរ និងជាការពង្រីកនូវប្រភពហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏រឹងមាំរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។

ជំពូក២ ការត្រៀមខ្លួនរបស់វិនិយោគិនក្នុងការវិនិយោគលើវិស័យមូលបត្រ

២.១. លក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបំពេញដើម្បីវិនិយោគក្នុងវិស័យមូលបត្រ

បុគ្គលដែលមានបំណងធ្វើការវិនិយោគលើវិស័យមូលបត្រនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តទៅតាមដំណាក់កាលដែលមានដូចខាងក្រោម៖

ដំណាក់កាលទី១ ការត្រៀមខ្លួនមុនពេលជួញដូរ

បុគ្គលដែលមានបំណងចង់វិនិយោគក្នុងវិស័យមូលបត្រ ត្រូវធ្វើការកំណត់ពីគោលបំណងនៃការវិនិយោគឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ការកំណត់អំពីគោលបំណង គឺរាល់ការវិនិយោគតែងតែផ្សារភ្ជាប់នឹងកត្តាហានិភ័យដែលវិនិយោគិនត្រូវតែពិចារណាមុនពេលសម្រេចចិត្តក្នុងការវិនិយោគលើអ្វីមួយ។ វិនិយោគិនគួរពិចារណាលើពាក្យស្លោកមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគ មានដូចជា ការវិនិយោគដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ នោះប្រាក់ចំណេញអាចទទួលបានក៏ខ្ពស់ដែរ (High risk, high return) ហើយគួរកុំប្រថុយប្រថានវិនិយោគលើគម្រោងវិនិយោគតែមួយ (Don't put all your eggs in one basket)។ បុគ្គលដែលមានបំណងចង់វិនិយោគត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១. ការទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន (Investors Identification)

ដើម្បីធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា វិនិយោគិនត្រូវមានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនដែលទទួលបានពី គ.ម.ក. មុននឹងធ្វើសកម្មភាពជួញដូរ។ វិនិយោគិនអាចស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិននេះដោយផ្ទាល់មក គ.ម.ក. ឬតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រណាមួយដែលទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណពី គ.ម.ក.។ បច្ចុប្បន្នក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណពី គ.ម.ក. មានចំនួន១០ ក្នុងនោះមានក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រចំនួន៦ ក្រុមហ៊ុន, ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជករមូលបត្រមានចំនួន១ ក្រុមហ៊ុន, និងក្រុមហ៊ុនឈ្នួលជើងសាមូលបត្រមានចំនួន៣ ក្រុមហ៊ុន ដូចមានខាងក្រោម៖

១ - យាន់តា ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី /Yuanta Securities (Cambodia) Plc.
២ - អេច ប៊ី ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) ម.ក /RHB Securities (Cambodia) PLC.
៣ - កាណា ស៊ីឃ្យូរីធី អិលធីឌី /Cana Securities Ltd.
៤ - កម្ពុ ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី /Campu Securities Plc.
៥ - អេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ស៊ីឃ្យូរីធី /SBI Royal Securities Plc.
៦ - ភ្នំពេញ ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី /Phnom Penh Securities Plc.
៧ - ហ្គោលដេន ហ្វ័រតួន (ខេមបូឌា) ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី /Golden Fortune (Cambodia) Securities Plc.

៨ - អេស៊ីលីដា ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី /ACLEDA Securities Plc.
៩ - ខេប ស៊ីឃ្យូរីធី លីមីធីត /CAB Securities Limited.
១០ - ខេមបូឌា-វៀតណាម ស៊ីឃ្យូរីធី ឯ.ក /Cambodia-Vietnam Securities Co., Ltd.

តារាង ១ បញ្ជីឈ្មោះក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពី គ.ម.ក.

ក. ការបំពេញពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន

បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវបំពេញពាក្យស្នើសុំទៅតាមទម្រង់ដែលបានកំណត់ដោយ គ.ម.ក. ទម្រង់ទាំងនោះ គឺ ទម្រង់ “ក” សម្រាប់បុគ្គល និងទម្រង់ “ខ” សម្រាប់នីតិបុគ្គល ដោយត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធដូចមានកំណត់ក្នុងគោលការណ៍ណែនាំលេខ ០០១ គ.ម.ក. / គ.ណ.ន. ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ ស្តីពីការផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ។

ទម្រង់ពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិននេះ អាចរកបាននៅលើគេហទំព័ររបស់ គ.ម.ក. ឬតាមរយៈតំណភ្ជាប់នេះ <http://www.secc.gov.kh/khmer/m45.php?pn=5>

ខ. ថ្លៃសេវានៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំ ឬស្នើសុំបន្តលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន និងសុពលភាព

បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ត្រូវបង់ថ្លៃពាក្យស្នើសុំ និងសេវាហ៊ុយសិក្សាសំណុំលិខិតនៅពេលដាក់ពាក្យស្នើសុំ ឬស្នើសុំបន្តលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិននៅ គ.ម.ក. ដូចតទៅ៖

- ចំពោះបុគ្គល ជាសាច់ប្រាក់ចំនួន ២០,០០០ (ពីរម៉ឺន) រៀល។
- ចំពោះនីតិបុគ្គល ជាសាច់ប្រាក់ចំនួន ៥០,០០០ (ប្រាំម៉ឺន) រៀល។

លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនមានសុពលភាពសម្រាប់រយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ។ វិនិយោគិនត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំបន្តលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន មុនពេលអស់សុពលភាពរយៈពេល ៣ (បី) ខែ។

សូមបញ្ជាក់៖ វិនិយោគិនម្នាក់ទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតែមួយគត់។

២. ការបើកគណនីជួញដូរ

បន្ទាប់ពីទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី គ.ម.ក. វិនិយោគិនត្រូវធ្វើការបើកគណនីជួញដូរនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រណាមួយដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពី គ.ម.ក. ។

ក. ការជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដើម្បីបើកគណនីជួញដូរ

មុននឹងឈានដល់បើកគណនីជួញដូរ វិនិយោគិនត្រូវជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនមូលបត្រជាមុនសិន។ វិនិយោគិនត្រូវជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនមូលបត្រណាមួយដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពី គ.ម.ក. និងជាសមាជិករបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ ជាមួយគ្នានេះ វិនិយោគិនគួរតែពិចារណាទៅលើកត្តាមួយចំនួនដូចជាសេវាកម្ម កម្រៃជើងសារ សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអតិថិជន។

ខ. គណនីជួញដូរ

វិនិយោគិនមួយអាចបើកគណនីជួញដូរមួយនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រមួយ មានន័យថាវិនិយោគិនអាចបើកគណនីជួញដូរលើសពីមួយបាននៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រផ្សេងៗគ្នា។

គណនីជួញដូរមាន ២ (ពីរ) ដូចខាងក្រោម៖

១. គណនីសាច់ប្រាក់៖ វិនិយោគិនត្រូវដាក់តម្កល់សាច់ប្រាក់ ១០០% ដើម្បីធ្វើការជួញដូរមូលបត្រ។ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រត្រូវយកសាច់ប្រាក់ដែលអតិថិជនបានដាក់តម្កល់នោះដាក់ចូលក្នុងគណនីសាច់ប្រាក់អតិថិជន (Client Money Account) នៅភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ (CSA) ។

២. គណនីមូលបត្រ៖ សម្រាប់រក្សាទុកមូលបត្រនៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។ មូលបត្ររបស់វិនិយោគិនត្រូវបានរក្សាទុកនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ដាច់ដោយឡែកពីទ្រព្យរបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ។

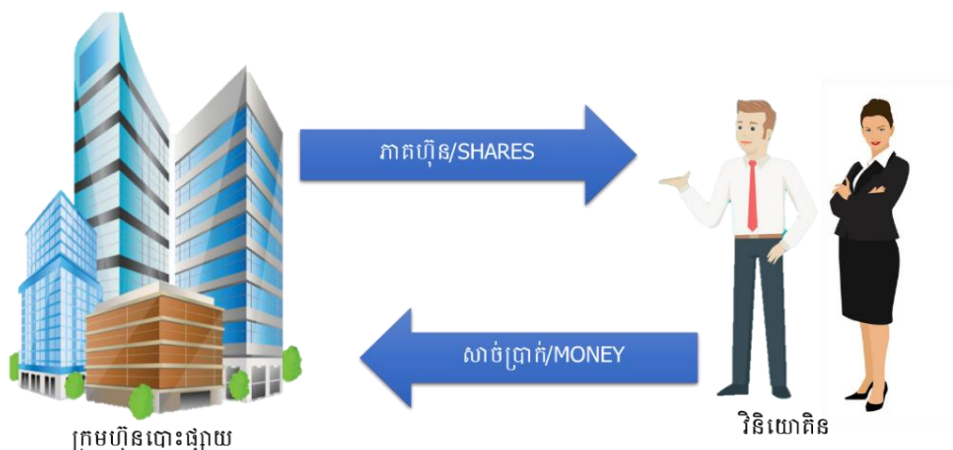
ដំណាក់កាលទី២ ការជួញដូរមូលបត្រ

បន្ទាប់ពីបានបើកគណនីជួញដូរ ជាមួយក្រុមហ៊ុនមូលបត្ររួចមក វិនិយោគិនអាចធ្វើការជួញដូរមូលបត្រនៅលើទីផ្សារមូលបត្របាន។ វិនិយោគិនអាចជួញដូរមូលបត្រនៅទីផ្សារដំបូង និង/ឬទីផ្សារបន្តដូចខាងក្រោម៖

- ការទិញមូលបត្រនៅទីផ្សារដំបូង

ទីផ្សារដំបូង គឺជាកន្លែងដែលមូលបត្រត្រូវបានបោះផ្សាយ ដោយក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រលក់ទៅឱ្យសាធារណជនដើម្បីទទួលបាននូវហិរញ្ញប្បទាន ឬមូលធនយកទៅវិនិយោគ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលទីផ្សារដំបូងនេះហើយ ដែលក្រុមហ៊ុនឬសហគ្រាសធ្វើការប្រមូលទុនពីសាធារណជន ឬវិនិយោគិនដែលបានចូលរួមទិញមូលបត្រពីក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ។

ទីផ្សារដំបូង

រូបភាព២ ទីផ្សារដំបូង

- ការជួញដូរមូលបត្រក្នុងទីផ្សារបន្ទាប់ (Secondary Market)

ទីផ្សារបន្ទាប់ គឺជាកន្លែងដែលមូលបត្រត្រូវបានជួញដូរ រវាងអ្នកទិញ និងអ្នកលក់ ដែលជាវិនិយោគិន មានន័យថាវិនិយោគិនដែលបានទិញមូលបត្រក្នុងទីផ្សារដំបូង អាចលក់ចេញវិញបានទៅឱ្យវិនិយោគិនផ្សេងៗទៀត។ ដោយឡែកប្រាក់ដែលបានមកពីសកម្មភាពជួញដូរលើទីផ្សារបន្ទាប់ គឺបានទៅលើវិនិយោគិនដែលជាអ្នកកាន់កាប់មូលបត្រ មិនមែនបានទៅលើក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រទេ ពោលគឺក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រមិនទទួលបានផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចពីការជួញដូរលើទីផ្សារបន្ទាប់ឡើយ។ សម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កន្លែងដែលផ្តល់ការជួញដូរមូលបត្រនៅទីផ្សារបន្ទាប់គឺនៅក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រទទួលបានការអនុញ្ញាតពី គ.ម.ក. ។

ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ

ទីផ្សារបន្ទាប់

ដំណាក់កាលទី៣ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងលើការវិនិយោគ

ក្រោយពីបានវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ វិនិយោគិនទទួលបានបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងការជួញដូរមូលបត្រដូចនេះ វិនិយោគិនគួរមានសកម្មភាពដូចខាងក្រោមបន្ថែមទៀត៖

- ពិនិត្យឡើងវិញលើគោលបំណងដែលអ្នកបានកំណត់មុនពេលជួញដូរ និងរៀបចំគោលបំណងនិងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការវិនិយោគរបស់អ្នកដើម្បីធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង
- បន្តសិក្សា និងស្វែងយល់ពីទីផ្សារមូលបត្រ ការវិភាគលើទីផ្សារមូលបត្រ និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត តាមរយៈការចូលរួមសិក្ខាសាលា វគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងស្វ័យសិក្សាជាដើម។
- គប្បីតាមដានព័ត៌មានអំពីវិស័យមូលបត្រ ជាពិសេសទាក់ទងទៅក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និង/ឬក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រដែលលោក/អ្នកបានកាន់កាប់មូលបត្រ។

- តាមដានព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចរួមមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច អត្រាការប្រាក់ គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ... ។
- ធ្វើជាភាគហ៊ុនិកដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។
- ត្រៀមធ្វើការជួញដូរ និងជួញដូរលើឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀត ឬបង្កើតជាផលបត្រ។
- ចៀសវាងក្លាយខ្លួនជាជនរងគ្រោះពីការបោក (Do not be a fraud victim) ។

២.២. បទប្បញ្ញត្តិដែលវិនិយោគិនត្រូវយល់ដឹង ក្នុងការវិនិយោគមូលបត្រ

វិនិយោគិន គួរយល់ដឹងពីច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលការណ៍ណែនាំពាក់ព័ន្ធនានា មួយចំនួនមុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តវិនិយោគលើទីផ្សារមូលបត្រ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចខាងក្រោម៖

- ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- អនុក្រឹត្យស្តីពី ការលើកទឹកចិត្តពន្ធដារក្នុងវិស័យមូលបត្រ
- ប្រកាសស្តីពី ថ្លៃសេវាលើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ
- ប្រកាសស្តីពី ថ្លៃសេវាសម្រាប់ប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្របំណុល
- វិធានស្តីពីការចុះបញ្ជី
- វិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារ
- វិធានប្រតិបត្តិការផ្គត់ផ្គង់និងទូទាត់មូលបត្រ
- វិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ និង
- បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

ជាមួយគ្នានេះដែរ ដើម្បីជៀសវាងនឹងហានិភ័យប្រឈមនឹងផ្លូវច្បាប់ និងទទួលទោសទណ្ឌនានា វិនិយោគិន ត្រូវស្វែងយល់បន្ថែមពាក់ព័ន្ធការជួញដូរផ្ទៃក្នុង ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជនឱ្យបានលម្អិតនិងច្បាស់លាស់។

កម្រងសម្រាប់
បទប្បញ្ញត្តិគតិយុត្តពារកំរិត
វិនិយោគមូលបត្រ

<http://www.secc.gov.kh/khmer/m23.php?pn=3>

រូបភាព៤ កម្រងសម្រាប់បទប្បញ្ញត្តិគតិយុត្តក្នុងវិស័យមូលបត្រ

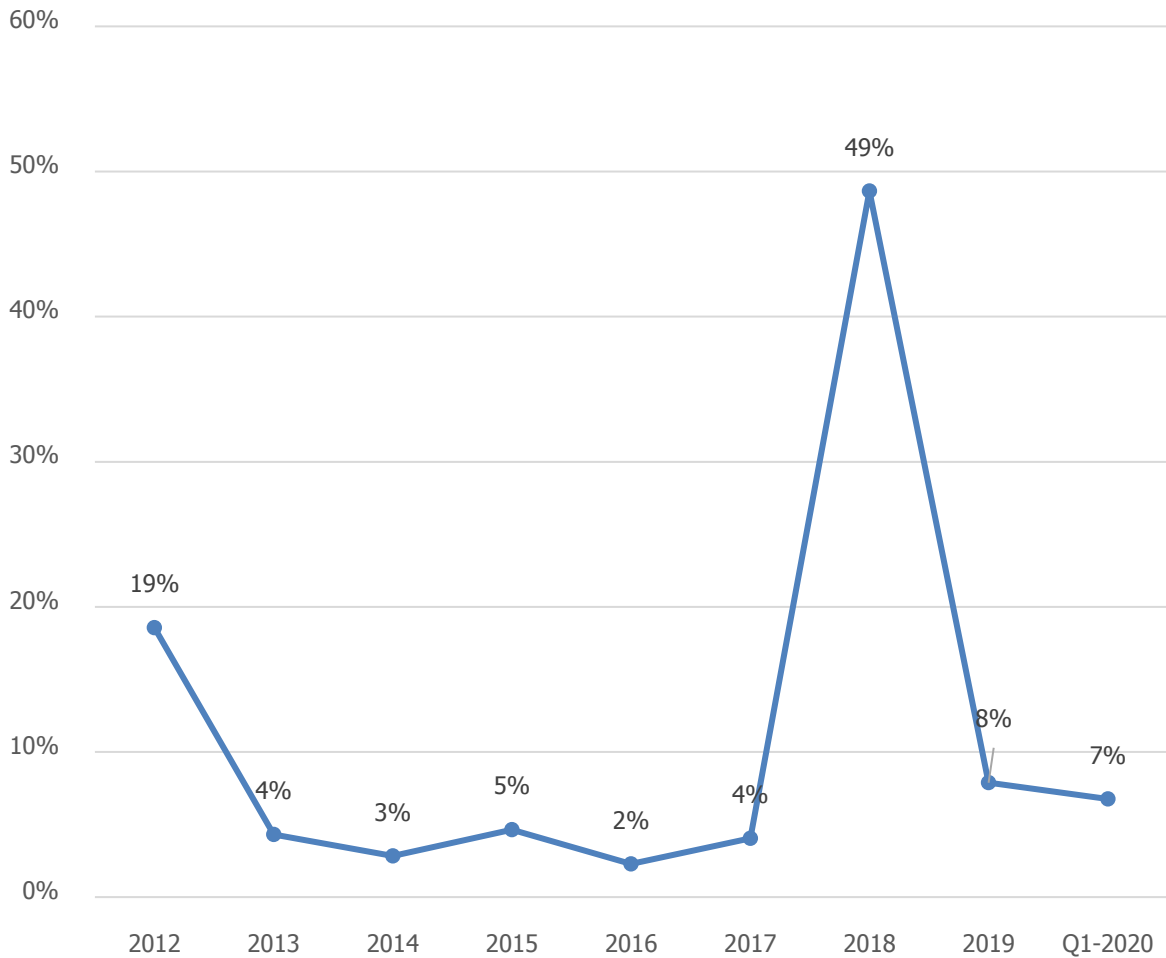
ជំពូក្រាម ៣ ស្ថិតិវិនិយោគិននិងទិន្នន័យសង្ខេបនៃការជួញដូរ

៣.១. ស្ថិតិវិនិយោគិន

៣.១.១. ចំនួនវិនិយោគិនចាប់ពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០

ក. ចំនួនវិនិយោគិន

ចំនួនវិនិយោគិនសរុប

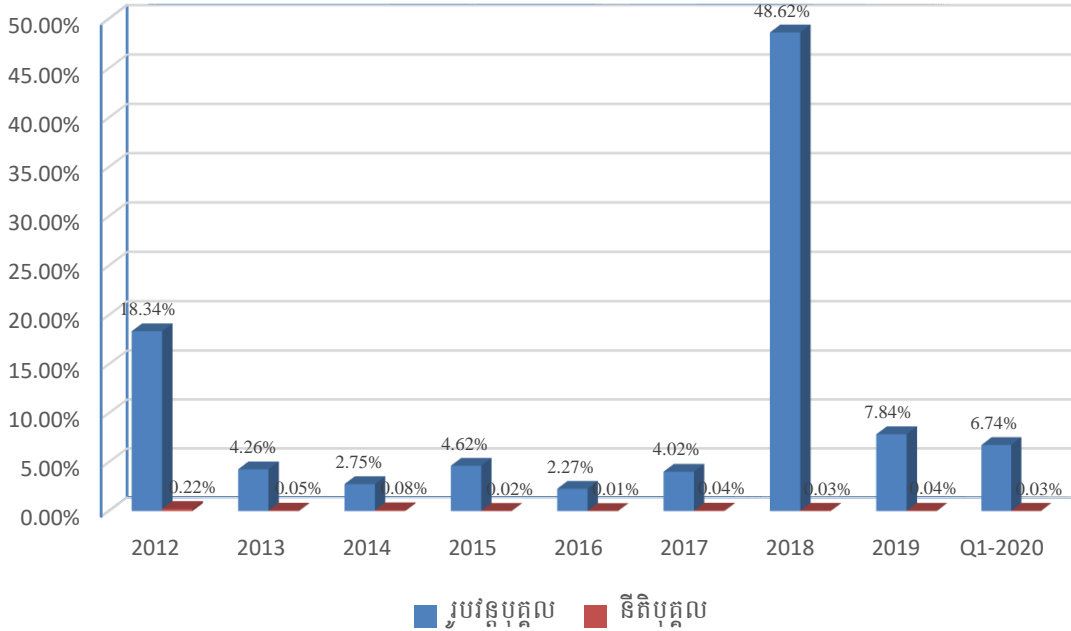

ក្រាហ្វិច ១ ចំនួនវិនិយោគិនសរុប (២០១២ ដល់ ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០)

តាមរយៈក្រាហ្វិចទិន្នន័យខាងលើនេះបានបង្ហាញថា មានវិនិយោគិនដែលបានស្នើសុំ និងទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី គ.ម.ក. ក្នុងឆ្នាំ២០១២មានចំនួន ១៩%, ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន ៤%, ឆ្នាំ២០១៤ មានចំនួន ៣%, ឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួន ៥%, ឆ្នាំ២០១៦ មានចំនួន ២%, ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន ៤%, ឆ្នាំ២០១៨ មានចំនួន ៤៩%, ឆ្នាំ២០១៩ មានចំនួន ៨% និងក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០នេះ មានវិនិយោគិនដែលទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនមានចំនួន ៧% នៃចំនួនវិនិយោគិនសរុប។

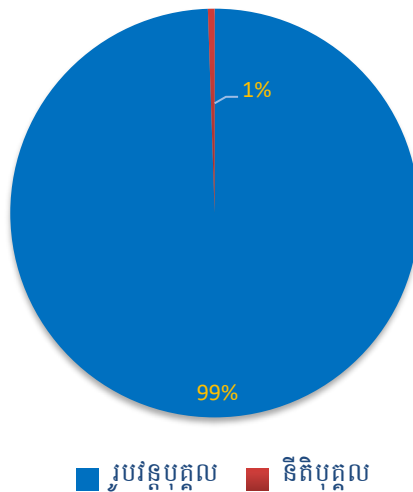
ខ. វិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ

រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល

ក្រាហ្វិច ២ វិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ

វិនិយោគិនសរុបជារូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល

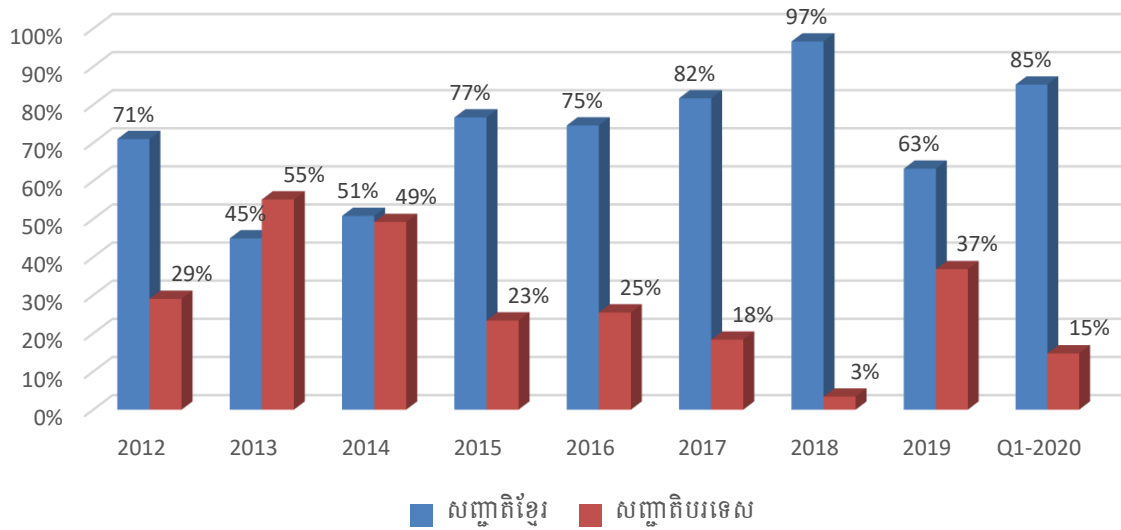

ក្រាហ្វិច ៣ វិនិយោគិនសរុប ជារូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល

គិតត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ នេះ គ.ម.ក. បានទទួល និងផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ជូនវិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គលមានចំនួន ៩៩% និងជានីតិបុគ្គលមានចំនួន ១% ។

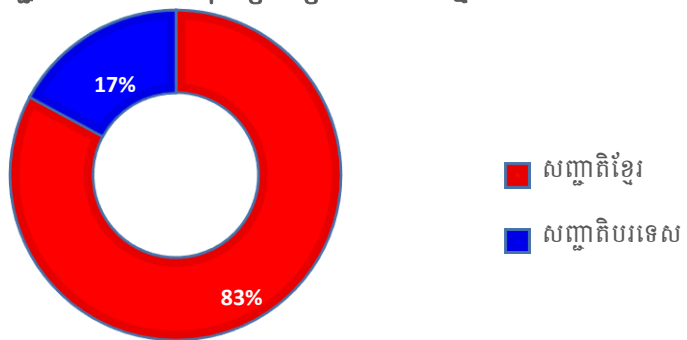
គ. វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ និងសញ្ជាតិបរទេសទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ

ក្រាហ្វិច ៤ វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ និងសញ្ជាតិបរទេសទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ

តាមរយៈក្រាហ្វិចនេះ បង្ហាញថាក្នុងឆ្នាំ២០១២ វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរមានចំនួន ៧១% វិនិយោគិនសញ្ជាតិបរទេសមានចំនួន២៩%, ឆ្នាំ២០១៣ សញ្ជាតិបរទេសមាន៥៥% គឺច្រើនជាងសញ្ជាតិខ្មែរមានត្រឹមតែ៤៥%, ឆ្នាំ២០១៤ សញ្ជាតិខ្មែរ ៥១% និងសញ្ជាតិបរទេស ៤៩%, ហើយបើយើងពិនិត្យមើលក្នុងឆ្នាំ២០១៥ វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរមានរហូតដល់ ៧៧% ខណៈពេលវិនិយោគិនសញ្ជាតិបរទេសមានចំនួនត្រឹមតែ ២៣% ប៉ុណ្ណោះ។

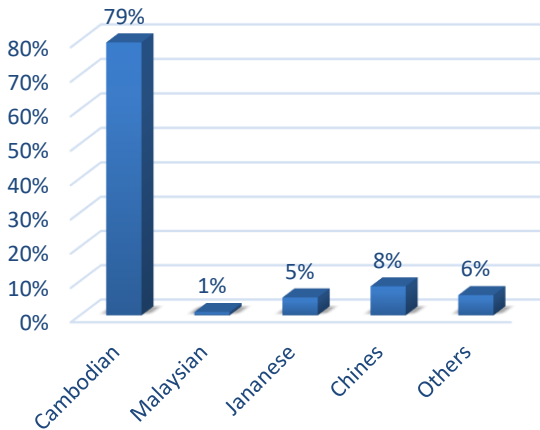
វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ និងសញ្ជាតិបរទេស សរុបត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០

ក្រាហ្វិច ៥ វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ និងសញ្ជាតិបរទេស

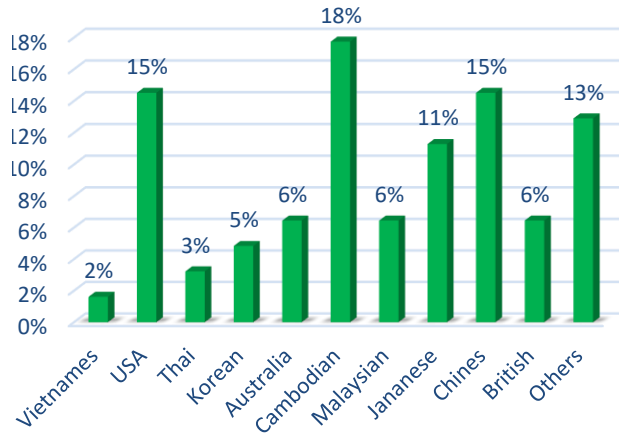
តាមរយៈទិន្នន័យដែលបានបង្ហាញខាងលើ គិតត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ គ.ម.ក. បានផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនជូនវិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរមានចំនួន ៨៣% និងវិនិយោគិនសញ្ជាតិបរទេសមានចំនួន ១៧% នៃចំនួនវិនិយោគិនសរុប។

រូបវន្តបុគ្គល

ក្រាហ្វិច ៦ ចំនួនវិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គលតាមសញ្ជាតិ

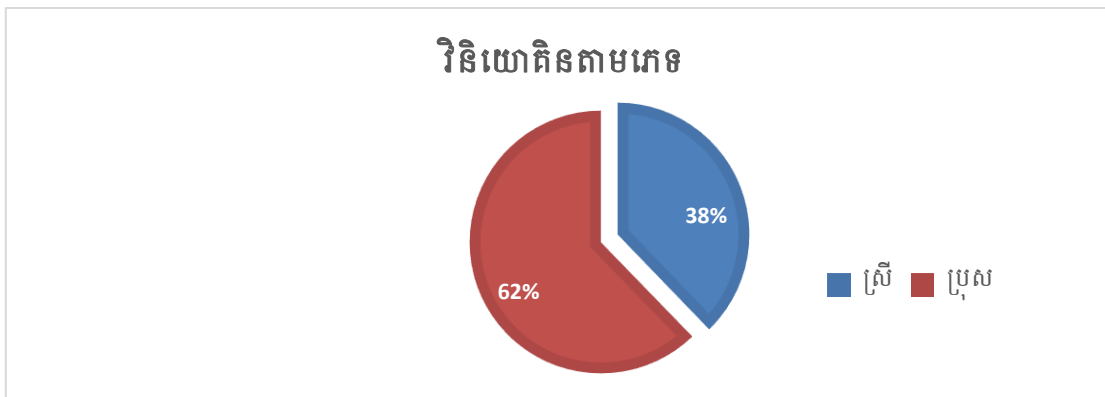
នីតិបុគ្គល

ក្រាហ្វិច ៧ ចំនួនវិនិយោគិនជានីតិបុគ្គលតាមសញ្ជាតិ

តាមរយៈក្រាហ្វិចខាងលើនេះក្នុងចំណោមវិនិយោគិន ជារូបវន្តបុគ្គល មានវិនិយោគិនដែលមានសញ្ជាតិខ្មែរមានចំនួនច្រើនជាងគេរហូតដល់៧៩% ចិន៨% ជប៉ុន៥% ម៉ាឡេស៊ី១% និងវិនិយោគិនសញ្ជាតិផ្សេងៗមានចំនួន៦% ។ ក្នុងចំណោមវិនិយោគិនជានីតិបុគ្គល មានវិនិយោគិនដែលមានសញ្ជាតិខ្មែរចំនួន១៨% ចិន១៥% សហរដ្ឋអាមេរិច១៥% ជប៉ុន១១% អូស្ត្រាលី៦% អង់គ្លេស៦% ម៉ាឡេស៊ី៦% កូរ៉េខាងត្បូង៣% វៀតណាម២% និងមានវិនិយោគិនសញ្ជាតិផ្សេងៗទៀត១៣% ។

ប. វិនិយោគិនតាមភេទ

ក្រាហ្វិច៨÷ វិនិយោគិនតាមភេទ (ប្រុស និងស្រី)

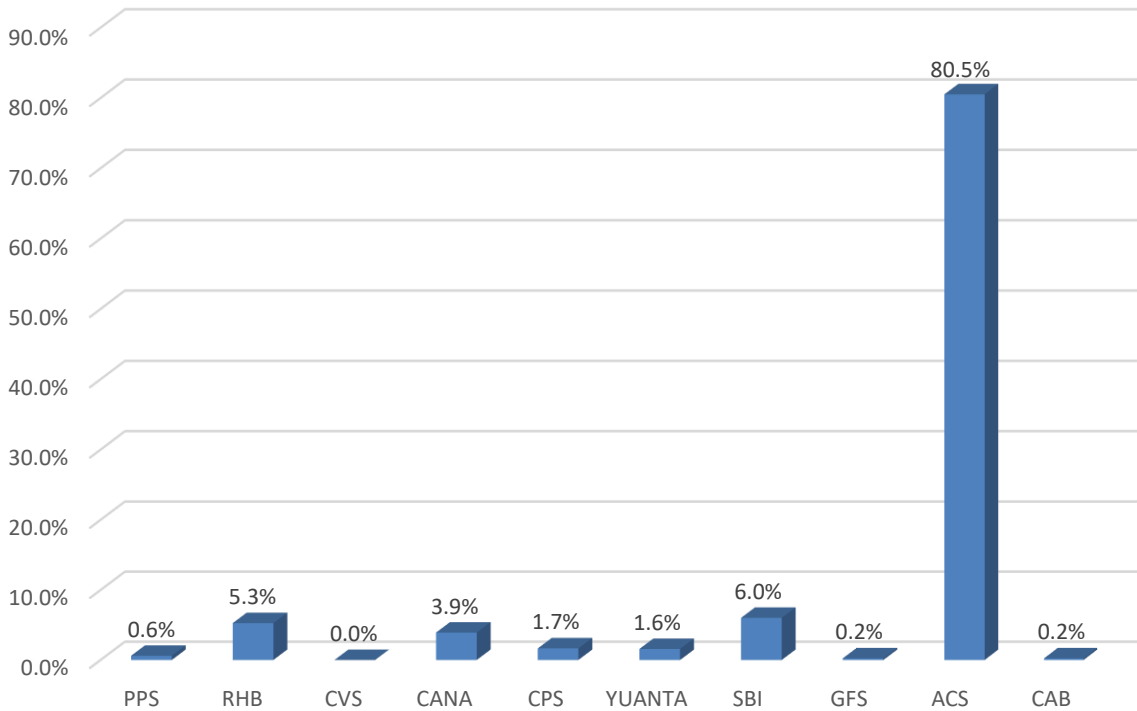
គិតត្រឹមដំណាច់ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ វិនិយោគិនរួមទាំងរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ព្រមទាំងវិនិយោគិនគ្រប់សញ្ជាតិ ដែលទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី គ.ម.ក. មានវិនិយោគិនភេទស្រី មានចំនួន៣៨% និងវិនិយោគិន ភេទប្រុស មានចំនួន ៦២% នៃវិនិយោគិនសរុប ដែលមាន លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន។

៣.១.២. ចំនួនគណនីជួញដូរ

គណនីជួញដូរក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០

ក្រាហ្វិច ៩ គណនីជួញដូរក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០

តាមទិន្នន័យខាងលើនេះដោយគិតត្រឹមដំណាច់ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ចំនួនវិនិយោគិនដែលទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី គ.ម.ក. រួចហើយ នឹងបានទៅបើកគណនីជួញដូរមូលបត្រនៅតាមបណ្តាក្រុមហ៊ុនមូលបត្រមានចំនួនប្រហែលពីរម៉ឺនបួនពាន់លេខគណនីជួញដូរ ដែលវិនិយោគិនបានបើកគណនីជួញដូរនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រអេស៊ីលីដា ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី មានចំនួន ៨០.៥%, ក្រុមហ៊ុនអេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ស៊ីឃ្យូរីធី មានចំនួន ៦%, ក្រុមហ៊ុន អ អេច ប៊ី ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) ម.ក. មានចំនួន ៥.៣% និងតាមបណ្តាក្រុមហ៊ុនមូលបត្រផ្សេងៗមួយចំនួនទៀតផងដែរ។

៣.១.៣. វិនិយោគិនដែលមានសកម្មភាពវិនិយោគក្នុងទីផ្សារ ប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០

ក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ចំនួនវិនិយោគិនដែលចូលរួមវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ក្នុងនោះភាគហ៊ុនរបស់រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PWSA) ចំនួន ១៩%, ភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនហ្គ្រេនធើរអ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី (GTI) មានចំនួន ១០%, ភាគហ៊ុនរបស់កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PPAP) មានចំនួន ១៩%, ភាគហ៊ុនរបស់កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PAS) មានចំនួន ២៨%, ភាគហ៊ុនរបស់ភ្នំពេញអេសអ៊ីហ្សិតភីអិលស៊ី (PPSP) មានចំនួន ១៩% និងមូលបត្របំណុលរបស់ ធនាគារវឌ្ឍនៈ អាស៊ីចំកាត់ (ABA) មានចំនួន៦% ។

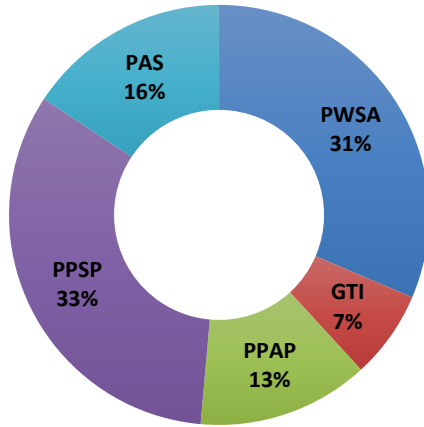
៣.២. ទិន្នន័យសង្ខេបនៃការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃ ទីផ្សារ	ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៩	ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០	បម្រែបម្រួល
ថ្លៃជួញដូរ	59	62	5%
ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប (លានភាគហ៊ុន)	305	305	0%
មូលធនបនីយកម្មទីផ្សារ (លានរៀល)	2,805,808	2,175,558	-22%
មូលធនបនីយកម្មទីផ្សារ (លានដុល្លារអាមេរិក)	701	544	
បរិមាណបញ្ជាទិញ (លានភាគហ៊ុន)	2.3	3.8	65%
បរិមាណបញ្ជាលក់ (លានភាគហ៊ុន)	4.65	3.86	-17%
ទំហំជួញដូរ (លានភាគហ៊ុន)	0.68	0.56	-17%
ទំហំជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (ភាគហ៊ុន)	11,502	9,040	
តម្លៃជួញដូរ (លានរៀល)	5,807	3,899	-33%
តម្លៃជួញដូរ (លានដុល្លារអាមេរិក)	1.5	0.97	
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (លានរៀល)	98	63	-36%
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (ដុល្លារអាមេរិក)	24,605	15,723	
សន្ទស្សន៍ ផ.ម.ក. (សន្ទស្សន៍ បិទ)	761.73	590.63	-22%
ចំនួនវិនិយោគិន	529	634	20%

តារាង ២ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការវិនិយោគមូលបត្រកម្ពុជា

ទំហំមូលធនបនីយកម្មទីផ្សារសរុប (Market Cap.) នៅចុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០មានតម្លៃ ២.១៧៥.៥៥៨ លានរៀល (ប្រហែល ៥៤៤លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក)។ ក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនសរុបមានចំនួន ៥៦០.៤៧៩ ភាគហ៊ុន បានថយចុះប្រមាណ ១៧% ប្រៀបធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៩ ដែលមានបរិមាណជួញដូរសរុបចំនួន ៦៧៨.០០៨ ភាគហ៊ុន។ តម្លៃជួញដូរមូលបត្រសរុបមានតម្លៃប្រហែល ៣.៨៩៩ លានរៀល (ប្រហែល ៩៧៤ ពាន់ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក) បានថយចុះប្រមាណ ៣៣% ប្រៀបធៀបជាមួយនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៩។ ចំពោះទំហំជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃមានចំនួន ៩.០៤០ ភាគហ៊ុន ដែលមានតម្លៃប្រមាណ ៦២,៩ លានរៀល (ប្រហែលនឹង ១៥,៧ ពាន់ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក)។ ចំណែកឯបញ្ជាទិញមានចំនួន ៣,៧៦ លានភាគហ៊ុនខណៈដែលបញ្ជាលក់មានចំនួន ៣,៨៥ លានភាគហ៊ុន ដែលបញ្ជាទិញកើនឡើងចំនួន ៦៥% និងបញ្ជាលក់ថយចុះ ១៧% បើធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៩។

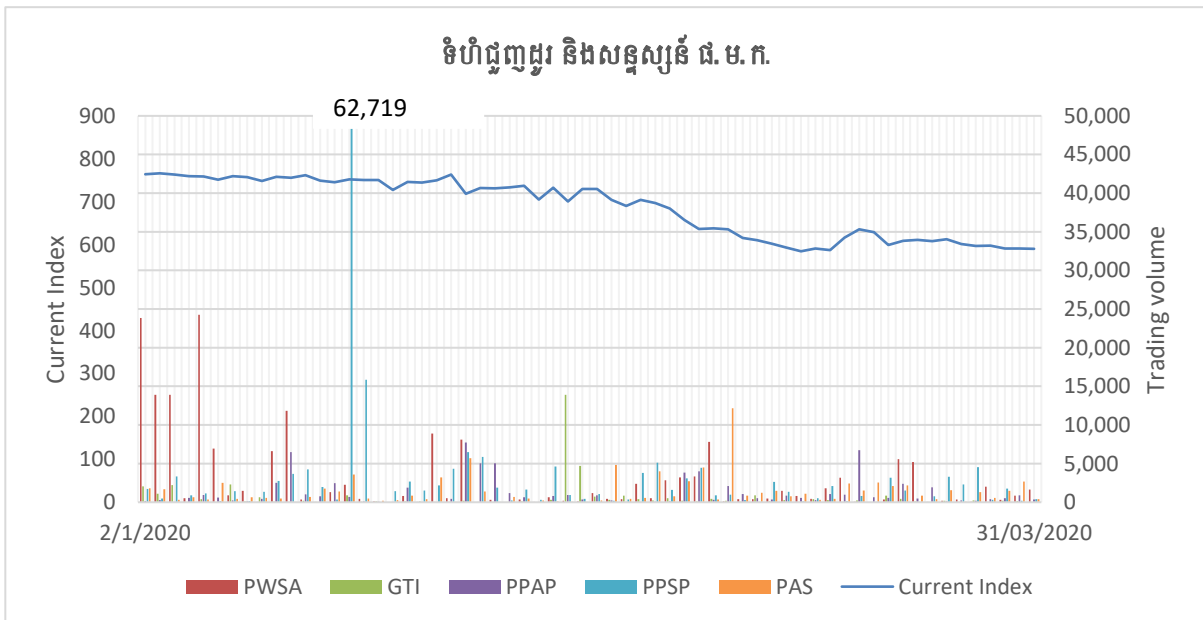
ទំហំជួញដូរមូលបត្រ

ក្រាហ្វិច ១០ ទំហំជួញដូររបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ(គិតជាភាគរយ)

ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រត្រូវបានបែងចែកតាមក្រុមហ៊ុន រួមមាន PWSA ស្មើនឹង ៣១%, GTI ស្មើនឹង ៧%, PPAP ស្មើនឹង ១៣%, PPSP ស្មើនឹង ៣៣% និង PAS ស្មើនឹង ១៦% នៃភាគហ៊ុនដែលបានជួញដូរសរុបប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០។

៣.២.១. សន្ទស្សន៍ ផ.ម.ក.

ក្រាហ្វិច ១១ សន្ទស្សន៍ ផ.ម.ក. និងទំហំជួញដូរសរុប

ក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ សន្ទស្សន៍ផ.ម.ក. បានថយចុះប្រមាណ ២២% ដែលប្រែប្រួល ពី ៧៦១,៧៣ នៅចុងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៩មកត្រឹម៥៩០,៦៣ នៅចុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០។

ជំពូកទី៤ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១២ មកដល់ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០នេះ គឺមានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ជាប្រចាំបុគ្គលមានចំនួន ៩៩% និងវិនិយោគិនជាតិបុគ្គលមានចំនួន ១% ហើយក្នុងនេះផងដែរ វិនិយោគិន ភេទប្រុស មានចំនួន ៦២% និងវិនិយោគិន ភេទស្រី មានចំនួន ៣៨% ហើយវិនិយោគិន សញ្ជាតិខ្មែរមានចំនួន ៨៣% និងវិនិយោគិនសញ្ជាតិបរទេសមានចំនួន ១៧%។ តាមរយៈទិន្នន័យខាងលើ ចំនួនវិនិយោគិនដែលទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនដែលមានសកម្មភាពជួញដូរជាប្រចាំ ក្នុងទីផ្សារមានចំនួនតិចនៅឡើយ នេះបើប្រៀបធៀបជាមួយចំនួនវិនិយោគិនសរុប ដែលទទួលបាន លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន។ សម្រាប់ក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ នេះចំនួនបុគ្គលស្នើសុំ និងទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី គ.ម.ក. មានការកើនឡើង តែចំនួនវិនិយោគិនដែលមានសកម្មភាព នៅលើទីផ្សារមានការថយចុះ។

ធានាពុទ្ធផ្សង្សាយដោយ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- អាសយដ្ឋាន ÷ អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៥៩៨ សង្កាត់ ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌ សែនសុខ ភ្នំពេញ
- ទូរស័ព្ទ ÷ (៨៥៥) ២៣ ៨៨៥៦១១
- ទូរសារ ÷ (៨៥៥) ២៣ ៨៨៥៦២២
- អ៊ីម៉ែល ÷ info@secc.gov.kh
- គេហទំព័រ ÷ <http://www.secc.gov.kh>

ប្រកាសបដិសេធ (Disclaimer) ÷ ព្រឹត្តិបត្រនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ផ្តល់នូវព័ត៌មាន និង ចំណេះដឹងជូនសាធារណជនតែប៉ុណ្ណោះ។

www.secc.gov.kh

info@secc.gov.kh

www.facebook.com/secc.gov.kh